

Lijst van vragen – Wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht (wijziging milieuregels windturbines)

1

Bent u bereid geen onomkeerbare stappen te zetten tot deze vragen zijn beantwoord en hier overleg over heeft plaatsgehad?

2

Worden middels de wijziging van het Activiteitenbesluit de normen ter bescherming van omwonenden van windturbines verruimd?

3

Is de voorgenomen aanpassing van het Activiteitenbesluit niet in strijd met de Wet Milieubeheer en daarmee een verslechtering van de bescherming van omwonenden? Zo nee, welke garantie heeft u dat het beschermingsniveau van omwonenden via de voorgestelde snelle weg van het Activiteitenbesluit vergelijkbaar blijft met de huidige situatie?

4

Is de versoepeling in strijd met het tot nu toe gevoerde milieubeleid, verwoord in het NMP dat er op gericht is geen toename van ernstige hinder toe te staan?

5

Beschikt u over nieuwe wetenschappelijke gegevens die aantonen dat de bescherming van omwonenden voor hinder van windturbines te groot was? Indien ja, bent u bereid deze gegevens aan de Kamer te overleggen?

6

Is het waar dat door de wijziging netto meer lawaai geproduceerd mag worden ten opzichte van het huidige beschermingsniveau, met name 's nachts? Zo ja, waarom accepteert u dit? Speelt het ten koste van alles willen halen van de doelstellingen uit Schoon en Zuinig voor wind op land hierin een rol?

7

Hoeveel extra gehinderden accepteert u? Op welke wijze gaat u de gedupeerden compenseren voor de berokkende schade en gezondheidsklachten?

8

Kunt u middels berekeningen onderbouwd uitleggen waarom de middeling over een jaar nooit tot impliciete verruiming van de geluidsruimte voor windturbines kan leiden?

9

Blijven er na dit wijzigingsvoorstel met oprekking van geluidsnormen nog knelpunten over, zoals in het «Projectboek Windenergie» omschreven?

10

Betekent de wijziging dat voor meer dan 90% van de windmolenparken geen mogelijkheid meer is voor belanghebbenden om vooraf bezwaar of beroep aan te tekenen? Zo nee, waarom niet?

11

Is bij bestaande windmolenparken een Lden vastgesteld en hoe verhoudt deze zich tot de huidige beschermingsniveaus? Voldoen de parken met die nieuwe norm ook aan de eisen van de oude norm?

12

Acht u versoepeling van het geluidshinderbeleid ten aanzien van windturbines niet in strijd met EU richtlijn 2002/49/EG inzake de evaluatie en beheersing van omgevingslawaai, welke tot doel heeft het voorkomen of verminderen van schadelijke gevolgen, hinder inbegrepen, van blootstelling aan omgevingslawaai? Indien nee, kunt u verklaren waarom dit niet het geval is?

13

Kunt u uiteenzetten hoeveel MW wind op land het verruimen van de geluidsnorm op zal leveren of op kan leveren?

14

Waarom wordt de Lden-normering alleen ingevoerd voor windturbines en niet voor andere activiteiten?

15

Is het waar dat de Inspectie een zogenoemde HUF-beoordeling heeft gerapporteerd? Indien ja, bent u bereid deze aan de Kamer te zenden?

16

Bent u bereid de Circulaire geluidhinder windturbines die u in voorbereiding heeft aan de Kamer toe te sturen?

17

Is het onderzoek van dr. Oerlemans van de Universiteit Twente, waarin hij onder meer vaststelde dat door toepassing van zaagtandprofielen aan de rotorbladen die geluidsbelasting gehalveerd kan worden en dat die wellicht nog verder verlaagd kan worden door de toepassing van borstelharen, gebruikt voor deze nieuwe AMvB? Dwingt deze AMvB tot toepassing van de best beschikbare techniek?

18

Welke gevolgen heeft deze AMvB voor het voorziene windmolenpark in Urk en de Noordoostpolder? Wordt de beleidsruimte daar, naar nu wordt ingeschat, door de bouw van de windmolens maximaal benut?

19

Wordt de plaatsing van windmolens bij Urk/de Noordoostpolder door het wijzigingsvoorstel eenvoudiger en kan het molenpark nu nog dichter op de bebouwde kom geplaatst worden? Heeft hierover overleg plaatsgevonden met lokale belanghebbenden en bestuurders?

20

Is het correct dat het voorlopig grootste windturbinepark dat op land gerealiseerd zal worden op Urk en de Noordoostpolder de door u voorgestelde Lden van 47 dB volledig op zal vullen?

21

Is de wenselijkheid van het zoveel mogelijk onderbrengen van windturbines onder het beoordelingsregime van het Activiteitenbesluit gelegen in het feit dat de geluidsnormering in het kader van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (landelijk gebied: nacht-L A,RT = 30- 35 dB(A)) duidelijk strenger is dan de huidige en voorgestelde normering in het kader van het Activiteitenbesluit (nacht-L A,RT = 40 dB(A) resp. 47 Lden)? Waarom is de geluidsnormering in het kader van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening plotseling minder relevant voor windturbines?

22

Bestaat er een Europese dosismaat voor windturbines? Kunt u uiteenzetten waar in de desbetreffende EU-regelgeving die dosismaat voor windturbines wordt voorgeschreven of aanbevolen?

23

Wat is de geluidsbelasting die in andere Europese landen wordt toegelaten en welke dosismaat wordt daar gehanteerd?

24

Om welke reden kiest u voor de dosismaat Lden? Vallen windmolens onder de definitie voor industriële bedrijvigheid van de betreffende Europese richtlijnen of is hier sprake van een nationale interpretatie van die definitie?

25

Waarom correleert Lden beter met ervaren hinder dan de tot op heden gebruikte dosismaat?

26

In welke andere Europese landen wordt de Lden als dosismaat gehanteerd voor vaststellen van geluidsnormen?

27

Zit in de dosismaat Lden ook het effect van laagfrequent geluid verdisconteerd? Weegt dit effect zwaarder mee dan in huidige normstellingen?

28

Hoe moet het voorliggende voorstel worden gezien in het licht van de EU-richtlijn 2002/49 EG waarin wordt ingezet op het handhaven van milieukwaliteit met betrekking tot omgevingslawaai waar deze goed is?

29

Is het u bekend dat de EU richtlijn 2002/49/EG inzake de evaluatie en beheersing van omgevingslawaai, als ook het door u aangehaalde EU-position paper de Lden onvermeld laten en derhalve ook niet aanbevelen als geschikte dosismaat voor windturbinegeluid?

30

Is het waar dat in de EU-richtlijn 2002/49/EG een Lnight, een specifieke norm voor 's nachts, wordt voorgeschreven voor geluidsbronnen die tot slaapverstoring kunnen leiden?

31

Bent u bereid een Lnight voor windturbines op te nemen in de voorgestelde wijziging van het Activiteitenbesluit? Zo nee, waarom niet? Kunt u in laatste geval uiteenzetten waarom u voor andere bronnen van industrielawaai wel een nachtwaarde als norm handhaaft?

32

Indien u niet bereid bent een Lnight in uw voorstel op te nemen, bent u dan wel bereid de Lden dusdanig aan te passen dat de geluidsbelasting 's nachts altijd beneden de 35 dB blijft?

1

33

Kunt u bevestigen dat de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening adviseert om voor het landelijk gebied een nachtnorm van ten hoogste 35 dB (A) in de milieuvergunning op te nemen? Bent u nog steeds van oordeel dat voor bronnen van industrielawaai waarvoor de

vergunningplicht is opgeheven en waarvoor in plaats daarvan algemene regels gelden, dezelfde nachtnorm van ten hoogste 35 dB (A) passend is in het landelijk gebied?

34

Wanneer is het Reken- en meetvoorschrift voor windturbines gereed? Bent u bereid de ministeriële regeling Reken- en meetvoorschrift voor windturbines aan de Kamer voor te leggen? Kan dit gelijktijdig met het antwoord op deze feitelijke vragen worden gepubliceerd?

35

Gesteld wordt dat een norm van 47 Lden in lijn is met de bestaande uitvoeringspraktijk. Is deze conclusie feitelijk juist? Wordt in de huidige uitvoeringspraktijk niet ook gewerkt met een nachtwarde die lager ligt?

36

Kunt u uiteenzetten, middels onderbouwde berekeningen over verschillende etmaalperiodes, hoe de Lden norm van 47 dB zich verhoudt tot de huidige situatie?

37

Kunt u bevestigen dat een windmolen of een groepering daarvan welke gedurende een heel etmaal een geluidsbelasting op een woning veroorzaakt van 41 dB voldoet aan de voorgestelde norm van 47 dB Lden? Kunt u voorts bevestigen dat daarmee een belasting van 41 dB constant, of in hogere pieken indien de molen of de groep over een deel van het etmaal of het jaar minder geluid produceert, mogelijk wordt onder de voorgestelde norm? Indien ja, kunt u bevestigen dat u de nachtnorm voor windturbines ten opzichte van andere industriële bronnen juist verruimt in plaats van aanscherpt?

38

Welke conclusie trekt u uit de bevindingen van TNO dat het geluid van windturbines bij gelijke belasting als hinderlijker wordt ervaren dan geluid van wegverkeer, railverkeer of industriële bedrijvigheid?

39

Bent u bereid de norm voor windturbines zodanig scherper te stellen dan de norm voor ander industriële bedrijvigheid, dat er niet meer hinder optreedt?

40

Hoe frequent en in welke mate zal de gekozen Lden-methodiek (integratie van dag-, avond- en nachtwarden en vaste middelingstijd van 1 jaar) de waarden voor maximaal toelaatbare geluidshinder overschrijden, gelet op de inschatting dat het berekende niveau van ernstige hinder (TNO: 9% bij 47 Lden) vergelijkbaar is met hetgeen bij de normering voor wegverkeer, railverkeer en industriëlawaaï als maximaal toelaatbaar wordt beschouwd en de constatering dat de onderzoeksresultaten van TNO voor de dosis-effect relatie bij windturbines een grote onzekerheidsmarge laten zien?

41

In 9% van de gevallen wordt ernstige hinder als gevolg van windturbines verwacht. Kunt u uiteenzetten in hoeverre dit aantal fors is in vergelijking met ernstige hinder als gevolg van bijvoorbeeld verkeer?

42

Bent u er van op de hoogte dat een belasting door windturbines van 47 dB Lden die binnenshuis 9% ernstige hinder veroorzaakt buitenshuis 20%

ernstig hinder veroorzaakt?

43

Waarom wordt de ernstige geluidshinder buitenshuis niet meegeteld?

44

Hoe wordt de extra geluidsoverlast buitenshuis voorkomen dan wel gecompenseerd?

45

Bent u bereid, gelet op de constatering van TNO dat er bij Lden 47 dB door windturbines veel meer dan 9% ernstige hinder ontstaat wanneer ook naar de situatie buitenshuis wordt gekeken, de overlast buitenshuis mee te nemen in de berekening?

46

Kunt u uiteenzetten waarom u voor het platteland 9% ernstige hinder binnenshuis en 20% buitenshuis niet toelaatbaar acht voor verkeersgeluid, maar wel voor windturbinegeluid? Hoe verhoudt dit zich tot de doelstelling van de EU richtlijn 2002/49/EG en de NMP-doelen?

47

Wordt middels de wijziging van het Activiteitenbesluit de differentiatie naar gebiedstype opgeheven?

48

Klopt het dat een uniform beschermingsniveau er ten opzichte van de huidige situatie toe leidt dat de bescherming tegen geluid op het platteland minder wordt vanwege de lagere geluidsbelasting daar?

49

Kunt u uiteenzetten waarom u niet vasthoudt aan de nog recentelijk door u bepleite huidige nuancering in de geluidsnormering, vooral op het platteland?

50

Via maatwerkvoorschriften kan het bevoegd gezag verdergaande bescherming bieden. Genoemd wordt het voorbeeld van stiltegebieden. Is dit het enig denkbare voorbeeld? Waaraan kan nog meer worden gedacht? Kunnen hier ook gevoelige bestemmingen als woningen en scholen toe behoren?

51

Is de afstand van vier keer de ashoogte tot de bebouwing voldoende afstand om veiligheid te garanderen? Zo ja, op grond van welke wetenschappelijke gegevens is die afstand bepaald?

52

Is vier keer de ashoogte ook de veilige afstand tot autowegen en spoorwegen? Zo nee, waarom niet en hoe is het risico langs autowegen en spoorwegen bepaald?

53

Kunt u uiteenzetten hoe de risicoafstanden voor geluid, milieu en veiligheid voor plaatsing van windmolens en windmolenparken, langs auto- en spoorwegen, langs bebouwing en andere (beperkt) kwetsbare objecten in andere Europese landen zijn geregeld? Hoe verhouden die risicoafstanden zich tot de door Nederland gehanteerde afstanden?

54

Is het waar dat in Duitsland een minimale afstand van 1,5 km wordt gehanteerd van grote windmolenparken tot bebouwing? Zo ja, welke argumenten worden daarvoor gegeven?

55

Kunt u uiteenzetten bij wie de verantwoordelijkheid ligt voor veiligheidsnormen bij bestaande windmolens die niet aan de nieuwe normen voldoen?

56

Kunt u uiteenzetten hoeveel molens op dit moment niet aan de nieuwe veiligheidsnormen voldoen?

57

Hoe verhoudt het spreidingsgevaar van gevaarlijke stoffen zich tot het gevaar van een afbrekende wiek?

58

Bent u bereid een centraal register bij te houden van ongevallen met windmolens? Zo nee, waarom niet?

59

Zijn er kansen om de hinder van lichtschildering te verminderen niet benut, zoals het verven van rotorbladen in een bepaalde (grijze) kleur en met bepaalde (matte) verf, aangezien deze voorschriften niet worden gewijzigd?

60

Zijn er kansen om de horizonvervuiling te verminderen niet benut, zoals die bijvoorbeeld wel worden benut bij de windmolens bij Woerden, waar groene voet en grijze mast ervoor zorgen dat de molens beter wegvallen tegen de horizon?

61

Waarom wordt ervoor gekozen om van niet-mer-beoordelingsplichtige windturbines niet standaard een omgevingsvergunning te verlangen?

62

Wie is er in het geval van overtredingen, fouten of ongelukken verantwoordelijk voor niet-mer-beoordelingsplichtige en dus niet-omgevingsvergunningplichtige windturbines?

63

Kunt u uiteenzetten hoe het kan zijn dat Rijkswaterstaat wél vergunningen noodzakelijk kan stellen voor het in de nabijheid van haar werken plaatsen van nieuwe windturbines, terwijl dit niet afdoende tot de mogelijkheden behoort van andere, niet-publieke instanties?

64

Kunt u openbaar maken welke 810 woningen een overschrijding van de Lden norm van 47 dB ervaren? Zo nee, waarom niet? Bent u dan bereid hier onderzoek naar te laten verrichten? Kan daarbij worden onderzocht in hoeverre het gaat om woningen van eigenaren van windmolens?

65

Kunt u verklaren waarom u niet eerder bent opgetreden tegen de geluidsoverlast bij de woningen waar overschrijding van de thans geldende norm optreedt?

66

Wat zijn de uitkomsten van het nadere onderzoek die moeten leiden tot een afweging of sanering opportuun is? Voor wie zijn de kosten van een eventuele sanering? Wanneer is er meer duidelijkheid over de te nemen maatregelen?

67

Wat is de termijn waarbinnen omwonenden van een niet aan de Lden-voldoende windturbine de uitslag van het genoemde onderzoek mogen verwachten?

68

Kunt u uiteenzetten wanneer besloten wordt om tot eventuele sanering van bestaande en verouderde windmolens over te gaan?

69

Hoe worden nieuwe saneringsoperaties voorkomen?

70

Indien uit genoemd onderzoek blijkt dat aanpassing van woningen goedkoper is dan sanering van windturbines, wie draait dan voor deze kosten op?

71

Wordt bij de eventuele toekomstige aanpassing van huizen uitgegaan van de Lden-overschrijding op jaarbasis, of van maximale, ad hoc overschrijding?

72

Indien op basis van de uitkomst van het onderzoek naar saneringsmethodiek uiteindelijk gekozen wordt voor aanpassing van gevels, hoe denkt u dan te kunnen compenseren voor normoverschrijdende geluidsoverlast buitenshuis?

73

Bent u van mening dat de geluidshinder voor burgers bepaald wordt door de hoeveelheid intredend geluid, in andere woorden door de hoeveelheid geluidsimmissie? Zo nee, hoe ziet u geluidshinder dan bestaan? Zo ja, bent u van mening dat geluidshinder derhalve het best beoordeeld kan worden aan de hand van een immissieregeling?

74

Is het u bekend dat in het in uw opdracht opgestelde TNO-rapport «Hinder door geluid van windturbines» de mate van hinder is onderzocht aan de hand van en gecorreleerd met gemeten immissiegegevens en dat de basisgegevens waarop de hinder in het rapport is beoordeeld immissiegegevens zijn? Kunt u uiteenzetten waarom zij desondanks kiest voor een andere dosismaat, Lden, die op onnauwkeurige wijze van immissiegegevens is afgeleid en handhaving door immissiemeting vrijwel uitsluit?

75

Acht u het aanvaardbaar dat handhaving door middel van immissiemeting wordt verlaten voor een systeem waarbij deze vorm van handhaving vrijwel uitgesloten is? Zo ja, waarom?

76

Bent u van mening dat controle op naleving van de Lden norm aan de hand van een achteraf berekend jaargemiddelde in hoge mate afhangt van gegevens over het precieze verloop van de door de turbine-eigenaar te verstrekken elektriciteitsproductie en van een voortdurend goed

functioneren van de turbine waarop immers de schatting van de geluids-emissie is gebaseerd? Zo nee, waarom niet? Indien ja, kunt u een gedetailleerde uitleg geven over hoe u de evidente fraudegevoeligheid van dit systeem denkt te kunnen ondervangen?

77

Hoe gaat u op een effectieve manier handhaven? Wat gaat onderzoek naar geluidsoverlast kosten om bij één dispuut het gelijk of ongelijk van de appelant vast te stellen en hoe lang gaat dat onderzoek duren?

78

Kunt u beargumenteerd uiteenzetten dat de nieuwe berekenings- en beoordelingssystematiek eenvoudiger uit te voeren en te handhaven is?

79

Bent u bereid om voordat dit systeem mogelijkerwijs wordt ingevoerd een ex-ante studie te laten verrichten om na te gaan of praktische handhaving wel mogelijk is? Zo nee, waarom niet?

80

Kunt u uiteenzetten welke wettelijke middelen omwonenden na eventuele invoering van dit systeem zullen hebben om overlast te kunnen onderbouwen? Kunt u voorts uiteenzetten of omwonenden na eventuele invoering op grond van een gemeten geluidsbelasting de mogelijkheid hebben een klacht in te dienen?

81

Op welke wijze kunnen belanghebbenden achteraf nog bezwaar aantekenen tegen de plaatsing?

82

Kunnen belanghebbenden bezwaar maken op grond van direct intredend lawaai waar ze werkelijk last van hebben of moeten zij een jaar lang meten totdat ze een gemiddelde, de Lden, vast kunnen stellen die geen recht doet aan de overlast die ze in werkelijkheid kunnen hebben?